

HETI SZEMLE

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI HETILAP.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egy évre — — — — — 6 korona — fillér
Félévre — — — — — 3 " —
Negyedévre — — — — — 1 " 50 "
Tanítóknak és kézműiparosoknak egy évre 4 korona.
Egyes szám ára 20 fillér.

Felelős szerkesztő

BÁTHORY ENDRE.

A lap kiadója:

A „PÁZMÁNY-SAJTÓ”

A szerkesztőséget és kiadóhivatalt illető össze-
küldemények, pénzek, hirdetések stb. a „Pázmány
sajtó” czimére küldendők, (Iskolaköz 3. sz.)

Hirdetések jutányos árban vételnek fel.

Nyiltér sora 40 fillér.

A lap megjelenik minden szerdán

Választás után.

Lezajlottak a képviselőválasztások az egész országban, már csak Hajduböszörmény és egy pár pót-választás van hátra, mely akárhogy döntsön is, tekintettel a végeredményre, semmi befolyással nincs. A szövetkezett ellenzék nagy többséggel került ki a választásokból, a nemzet tehát mellettök foglalt állást, ezzel elítélte a kormány által folytatott politikát. Ez ellen apelláta nincs, a nemzet maga a legfőbb bíróját ügyeinek és jövőjének intézésében. Akarata előtt meg kell hajolni a haza minden fiának, — a kormánynak távoznia kell és átadni helyét a győzedelmes tél embereinek. Ez meg is fog történni, sőt a kormány már el is határozta minisztertanácsban, hogy még mielőtt az országgyűlés összeül, benyújtja Ő felségének lemondását, a kisebbségben maradt szabadelvű párt az ellenzékre megy át, hogy a leendő kormányt működésében ellenőrizze.

De most az az első kérdés, hogy alakul meg az a leendő kor-

mány? . . . A szövetkezett ellenzék nagyon sokféle párt árnyalatból áll, melyek mindegyike különböző politikai felfogást vall. A dissidensek, pártonkivüliek, a néppárt és az újpárt a 67-es alapon állanak, ezek tehát közelebb vannak a szabadelvűekhez, akiknek pedig a megbuktatására szövetkeztek a függetlenségi párttal.

Az új helyzettel szemben a bonyodalmak tisztázására nagyon sokféle kombináció nyomul előtérbe, ezeknek azonban mindegyike épen oly homályos, mint maga a bonyodalom. Emlegetik egy átmeneti hivatalnok kormány alakítását. Ez semmi szín alatt nem volna kívánatos, mert általa a kérdés nem lenne megoldva, csak elodáztatnék és az ország arra az időre, míg a teljes kialakulás megtörténik, meg volna akasztva fejlődésében. Ez a teljes stagnáció korszaka lenne nagy kárára az ország anyagi érdekeinek. Végleges döntés szükséges tehát, de hogy, — miképen? . .

Alig képzelhető el, hogy a szövetkezett ellenzéknek 67-es alapon

álló pártjai a szabadelvű párttal léphessenek koalícióra és alakítsák meg az új kormányt. Nem képzelhető azért, mert akár Andrassy, akár Széll Kálmán kapják meg a megbízatást a kormány megalakítására, a szabadelvű pártban, amelyből kiváltak, s a melynek megbuktatására egyesültek, bizonyára nem látnának elegendő garanciát, hogy őket működésükben odaadással támogassa. Az így újjászervezett párt valószínűleg habarék volna, megspékelve a különböző klikkek aspirációival, melyek hogy melyik pillanatban robbantják szét a kormányt, soha sem lehetne tudni. Sőt a néppárt az így szervezett koalícióba be sem jöhetne, mert az egyik pártárnyalat előtt sem kedves. A megoldásnak ebben a formájában tehát kormányon maradnának a dissidensek, a szabadelvűpárt, az újpárt és a pártonkivüliek együvé olvadva.

Az együvéolvadás azonban, miként épen most jeleztük, anachronizmus, de tegyük fel, hogy megtörténnék és tegyük fel azt is, hogy

TÁRCZA.

A Tél naplójából.

Irta: Andrian.

Nem mindig Tél-nek hívták. Valamikor régen, mikor az élete kezdődött, amikor született, Tavasz volt a neve. Akkor volt az, midőn a kis pacsirta hangos szavára felébredt hosszú álmából a Föld, és kedvére sütkérezett a meleg napsugarakban.

I.

És látta Tavasz úrfit, akit egy déli szél hozott el a szárnyain, hogy honnan, azt senki se tudta megmondani. Elég az, hogy itt volt a Tavasz, ifjúságának teljes pompájában. És pajkos vidámsággal köszöntgette az ő dalos madarát, a pacsirtát, a virágokat, s azok közül is legelőbb a kis ibolyát. Azután odament a fűszálakhoz, s ahol egyet-egyet félénken kibukkanni látott, megfogta és kijebbemelte a földből, Majd a hegyekről kezdte lesöpörgetni az ott rekedt havat és jeget, behajtotta a folyók-

ba, és kergette azok hátán valahová le a tengerekig. Mire ezzel elkészült, mert ez sok-sok nap munkája volt, kirügyeztek a fák, előbujtak bimbóikból a virágok, zümögő bogárkák népesítették az erdőt, mezőt, dalos madarak a levegőget, és mindnyájan hódolattal üdvözölték a tavaszt, aki először április módjára szeszélyeskedve, majd meg májusi vidámsággal ott járt-kelt közöttük; de hiába versengtek a Tavasz kegyéért, az nem sokat törődött velök.

Igen, a Tavasz nem sokat törődött velök, mert szerelmes volt, — miért ne, hiszen ifju, életerős és szép volt, — szerelmes lett egy falusi szép leányba, akinek a gyémánt fényét elhomályosító fekete szeméi, gyönyörű sugár termete, kívánatos ajka volt, két orcája mint a fehér hóra hullott piros rózsabimbó, a járása, minden mozdulata bájos és ritmikus, beszéde, nevetése, olyan, mintha kicsi ezüst harangok csilingeltek volna. A ruhája, nos, a ruhája nagyon egyszerű, sőt szegényes volt. Valahol

a széles rónán, a Szamosparti fűzesben találta a Tavasz a lányt.

— Hol jársz erre leánykám? — kérdezte tőle.

— Vizért megyek a Szamosra, — felelt az.

— Ugyan hagyd azt a vizet. Jöjj inkább egy kissé közelebb hozzám, ülj ide mellém.

— Nem én, uram.

— S miért nem?

— Mert nem érek rá. De még ha ráérnék, akkor se tenném, mert maga urfi, én pedig csak szegény zsellér-ember lánya vagyok.

— Ha csak ez a baj, azon könnyen segíthetünk, — gondolta a Tavasz, s az ő varázsos hatalmánál fogva a másik pillanatban már egy parasztleány képében állott ott a bámuló leány előtt.

— Most is félsz tőlem?

— Most is, még jobban, mert boszorkánymester vagy ráolvasó vagy. A hangod,

TERENCZ JÓZSEF KESERŰVIZ

AZ EGYEDÜL ELISMERT KELLEMES IZŰ TERMÉSZETES HASHAJTÓSZER.

az újjászervezett pártnak minden tagja egész lángoló lelkesedéssel volna hajlandó új vezérét követni, a helyzet akkor is rendkívül kritikus volna és csak ideig-óráig tartó békességre lehetne számítani. Hogy miért, megmondjuk azonnal.

A függetlenségi párt rendkívül megerősödve került ki a most lezajlott választásokból, ez tehát a szerzett térhódítással semmi szín alatt nem lesz megelégedve, hanem miként Kossuth Ferencz több alkalommal is kifejezte, kormányalakításra tör. A függetlenségi párt meg fog ragadni minden alkalmat, hogy a koalíciós kormányt megbuktassa és el kell ismerni, hogy erre meg is lesz az elegendő ereje. A pártusák tehát nem fognak megszűnni, csak szünetelni és rövid időn újra megindul az az ádáz parlamenti harc, mely a közelmúltban nyakrafőre buktatta a kormányokat.

A másik mindenesetre tetszetősebb megoldás az lehetne, hogy a szövetkezett ellenzéknek 67-es alapon álló pártjai a függetlenségi párttal lépnek koalícióra. A néppártot természetesen itt sem lehet számítani, mert az ultramontán, klerikális stb. ezeknek sem kell. Amde bökkenő mindjárt maga az alap. A másik bökkenő az, hogy a függetlenségi alap részére maga a korona sem lesz kapható. Modus vivendi után kell tehát nézni, olyan modus vivendi után, mely a 67-eket is, a

48-okat is, a koronát is kielégítse. Kemény dió, — legény lesz a talpán, aki meg fogja törni, de oly módon, hogy az országnak hasznára legyen. Miért mondjuk ezt? . . . Mert ha a függetlenségi párt ebbe a koalícióba belemegy, kénytelen lesz törekvéseit, melyekkel most felrázta a nemzetet, *opportunistikus időre használni*. Akkor aztán jó éjt kívánunk. Marad minden, mint volt régen, az az opportunus idő talán soha napján be fog következni, megelékszik a hatalomra jutott párt azzal, hogy ott van, ahova fölkerelkedett. A nemzet pedig várhat, míg bele nem fárad. Várni fog, mert türelmes nagyon, talán egy-két választási cikluson is tulesik, csak akkor kezd majd ábrándozni, hogy tulajdonképpen személyek harcza volt az, melyet 1905. jan. 26.-án és a következő napokon megvívottak vele.

Nagy csalódás lenne! . . . De ha a koalícióba a függetlenségi párt belemegy, — nyugodtan alhatik fölé a nemzet függetlenségi érzelmű polgársága, hogy azok a függetlenségi aspirációk soha sem mennek terjedésbe, legalábbis ez által a párt által nem. Új pártot kell majd szerveznie, mely ismét évtizedek munkájába kerül.

Hogy a függetlenségi párt csakugyan a nemzet javáért küzd és nem a hatalomrajutás, hanem ezélja az ország függetlenségének kivívása a personal unio alapján, ezt azzal

mutatja meg, ha addig nem vállal miniszteri tárczát, míg aspirációi nyélbe ütve nincsenek. Ha vállal, nem lesznek nyélbe ütve soha, mert eladta magát, s épen úgy fog hajlongani Bécs előtt, mint ahogy ki volt kiáltva a szabadelvű pártól.

Ezzel az érveléssel szemben mondhatják sokan, hogy sántit és a függetlenségi pártnak épen azért kell belemenni a koalícióba, hogy kormányra jusson, így aztán törekvéseit könnyebben fogja keresztül vinni, mikor a hatalom a kezében lesz. Ez a felfogás jó csaléteknek és mézes madzagnak az ország szájába. Mert ha a függetlenségi párt egyszer megalkudott a körülményekkel, meg fog alkudni másodsor is. Ha vezérei bejutottak a miniszteri bársonyszékbe, a többiek előtt megnyílnak a magas hivatalok, bizonyára igen jól fogják ott magokat érezni és eszök ágában sem lesz pengetni olyan hurokat, melyek dissonanciát kelthetnének a korona, jobban mondva Bécs és a kormány között.

Nem hiszszük, hogy ezek a fejtegetések most, mikor a polgárság a választási mámorból ugyszólván fel sem ocsudott, népszerűek fognak lenni, sőt talán akadhatnak, akik belemagyarázzák, hogy a függetlenségi pártot meggyanusítjuk. Épen-séggel nem. De ha egyszer paktumra lépett, oly tiszta lehet minden polgár előtt a jövő képe, mintha tükörben

az arczod más, de azért csak az maradtál, ki az imént voltál, csak más ruhában.

| Ne törődj te azzal, szép leány. Elhibedd, hogy nincs miért félned tőlem. Te szép vagy és én szeretlek.

— Szeretsz? Nem hiszem. De még ha így volna is, akkor is hiába, mert nekem már van szeretőm, akinek a farsangon párja leszek.

— Szép leány, nem bánom én a te szeretődöt. Csak még egy kicsit maradj itt, hadd gyönyörködöm a szép szemeidben. Lásd, minden élet, minden örül az életnek, itt körülöttünk szerelemre hív minden. Nem érzed, hogy tavasz van? . . . Amit ma még lehet, holnap talán már késő. Igazán mondom, hogy tiszta szívből megszerettelek. Nem most látlak először. Ne utasíts el magadtól, Ugy érzem, hogy te vagy az én egyetlen szerelmem. Nincs senkim a világon, engemet még senki se szeretett. Minden csöpp vérem teéretted van, minden érzésem, minden gondolatom a tied. Gyere velem. Elvinnélek innen az én szép hazámba, ahol örök tavasz, örök ifjúság, és örökkévaló szerelem van, ahol mindenki boldog. Te is az lennél. Ugy érzem, hogy azzá tudnálak tenni. . . . Jöjj velem!

— Nem megyek. Nem hagyom el az enyémet, aki engem nagyon szeret. Te nem földi anya szülötte vagy.

— Gyere velem, boldoggá tesz ek.

— Nem megyek. Nem hagyom el a szeretőmet.

— Adj legalább egy szál gyöngyvirágot, onnan a kebledről, — eseng a Tavasz.

— Nem adhatok. Kell, ha megyek a templomba. — Engedj az utamra.

Ezzel tovasietett a leány.

Tavasz pedig ekkor jött tudatára az ő kicsinységének, hogy egy leányszívbe, annak akarta ellenére varázsos hatalma mellett se képes szerelmet teremteni. S megelt a szíve keserűséggel és bánattal, mely élénken visszatükröződött a szemében, az arczán, minden mozdulatán. Szinte faradtan vonszolta magát tovább, mint egy messziről jött vándor, és teli lett a szeme könnyel, sirt. Csodálkoztak a madarak, a viragok: mit történt hetett? És felénken összehúzódtak a Mádárdnapi hűvös esők beköszöntével, mert a Nap is elrejtőzött felhőfüggönyei mögé, fájni neki a Tavaszt banatosnak látni. S a Tavasznak bánata mély és igaz volt, fájdalma nagyobb és erősebb vala, mint az a kötelek mely az élethez fűzte. Elepedett, meghalt bánatában.

Mély gyász volt akkor, a nagypéntekhez hasonló gyász.

II.

És — úgy pünkösöd táján — feltámadt a nyár.

Fű, fa, virág és madár egyszerre ott találta magát a meleg verőfényben. Tudták hogy itt a Nyár. Ám roppantul csodálkoztak, hogy olyan váratlanul jött, hiszen még alig múlt el a tavasz.

Hanem egyszer, amint a Nyár ott baktatott a poros országuton, az utszéli árokban vizet kereső barázdabillegető ráismert.

— Ni, hisz-n ez a Tavasz, de már egy kissé öregebb és teltebb, és másképp n van öltözve!

Nosza, szalad tüstént a pacsirtához, az öregbic-hez, s elujásgolta a hirt a virágoknak is.

— Mennyire megizmosodott, már egészen jakarobeli férfiú, — jegyezte meg a pipacs.

— De mintha meg is öregedett volna egy kicsit, — szolt közbe résztvevőleg a vadrózsa, — talán sok bánata volt szegénynek.

— Valóban, hiszen már redőket látni a homlokán, — mondotta a buzavirág.

— Ó bizony maholnap valóságos agg lesz, . . . hja az idő eljárt! — nevetett gúnyosan a szarkaláb.

Igy pletykáztak a virágok.

Nyar pedig ezalatt csak haladt tovább a maga útján. Öltözete olyan volt, mint azon a vidéken élő földművesembereké! Vallaról egy darab kenyérés egy falat szalonna tarására való tarisznya függött alá,

Schmidthauer-
= féle =

Igmándi

keserűviz, reggelenként fél pohárral használva,

köszvénynél, stb. — Az „Igmándi“ hatásosságában egyéb keserű vagy hashajtó ásványvizek meg sem közelítik, és saját érdekében cselekszik, ki helyette mást nem fogad el. — Utasítás mellékelve. — Kapható Szatmáron: Wallon Henrik fia, Kaufman L., Beer M., Szűcs J., Kálmán M., Kinál G., Horvát M. Koss K., Ullman Testv. urak üzletében. — Főszékhely és forrástulajdonos: SCHMIDTHAUER LAJOS gyógyszerésznél Komáromban. — Egész üveg 50 fill. fél üveg 30 fill. — Az egyedüli természetes keserűviz, amely kis tüvegen is kapható.

lárná. A paktum és következményei közt oly szoros logikai összefüggés van, melyek elől kitérni az abszurdummal határos.

Ezért mondjuk, hogy minden kombináció épen olyan homályos, mint maga a bonyodalom és egy eléggé meg nem fontolt lépés által osztályrészéül juthat a nemzetnek: Nesze semmi, fogd meg jól. Ne adja Isten, hogy ez így legyen.

H I R E K.

A szatmári választás. Szatmár város polgársága múlt hó 26-an megejtett választáson, épenugy mint az ország nagy többsége, a kormány politikája ellen nyilatkozott. Hieronymi Károly kereskedelmi miniszter szabadelvű és dr. Kelemen Samu ügyvéd függetlenségi programmal állottak egymással szemben. A rend fenntartására két század dragonyos és egy század galicizai sorkatona volt kirendelve, ezek őrködtek a helybeli csendőrséggel. Az utcáknak a Deák-téren vezető torkolatait katonaság zárta el, oda csak a szavazó polgárság, az igazolójeggyel juthatott be. Különbösen semmi rendezés nem történt. Fejes István dr. választási elnök 8 órakor megnyitotta a választást. Két szavazatszedő bizottság működött, az egyik, a városházán, melynek elnöke volt maga a választási elnök, a másik a róm. kath. elemi iskolában, hol Fogarassy Sándor elnökölt. Sorshuzás után mindkét helyen a kormány emberei kezdték a szavazást. Az elemi iskolánál, hol Németi és a hegy szavazott, mindössze 72 Hieronymi — választó adta le szavazatát, azután a Kelemen — pártot bocsátották az urnához. A városházán még mindig a Hieronymi emberei szavaztak. Itt fél 12-kor ért véget, s ekkorra leszavazott 368 választó, a másik bizottság előtt 72, tehát összesen 420. Ugyanez ideig a II. bizottság előtt leszavazott Kelemenre 156. A Kelemen szavazói most mindkét helyen töme-

gesen jöttek, délután fél 3-kor már 75 szóval előzték meg a kormánypártot. Kelemennek volt 653, Hieronyminak 578 szavazata. Ezt a többséget a kormánypárt néha lejjebb nyomta, de aztán ismét Kelemen rukkolt előre és a délután már megszerzett többséget végül is megtartotta. Fél 6 tájban a Hieronymi emberei már megritkultak, s a pártvezetőség kénytelen volt letenni arról a reményről, hogy jelöltjét győzelemre juttassa annyival inkább, mert az egész városban el volt terjesztve a hír, hogy Pesten Tisza és az összes miniszterek megbuktak, ami az ellenzék harci kedvét még jobban fokozta. A választási elnök ¼7-re kitűzte a zárórát. Záróra alatt már mindig csak a Kelemen emberei jöttek, s emelték fel ismét a többséget, melyet a kormánypártnak 38-ra sikerült volt lenyomni. Mikor a szavazatokat összeszámlálták, Kelemenre esett 804, Hieronymira 727 szavazat, így Kelemen a választási elnök 77 szótöbbséggel Szatmár város országgyűlési képviselőjének jelentette ki.

Képviselők vármegyénkben. A városunkban lefolyt választásról más helyen számoltunk be, itt a megyében levő kerületek küzdelmének eredményét regisztráljuk. Az eredmény a kormánypárt vereségével végződött. Szatmár vármegye 9 kerülete közül beleértve Szatmárt is, eddig volt 6 kormánypárti és 3 ellenzéki képviselő, most épen megfordítva áll a dolog, van 3 kormánypárti és 6 ellenzéki képviselő,

A f. gyarmati kerületben délelőtt 9 óra 22 perczkor Luby Géza függetlenségét egyhangulag megválasztott képviselőnek jelentették ki.

A nagysomkúti választókerületben délelőtt 10 órakor Papp József, a kerület volt kormánypárti képviselője visszalépett, így gróf Teleky Pál pártönkivüli egyhangulag választott meg. Hódított kerület.

A nagybányai kerületben este 7 óra 10 perczkor ért véget a választás. Bay Lajos szabadelvűre 1172. Szappanos Gerő füg-

getlenségre 699 szavazat esett, így Bay Lajos 473 szótöbbséggel választott meg.

A csengeri választókerületben hír szerint az ellenzéki választók utközben visszaverték a kormánypártiakat. Több sebesülés történt. A választás éjféli után 1 órakor ért véget. Luby Béla függetlenségire leszavazott 1344, Domahidy Viktor szabadelvűre 803 választó, így Luby Béla 541 szótöbbséggel választott meg.

A mátészalkai kerületre irányult nemcsak a vármegye, de az ország figyelme is, mert ebben a tősgyökeres ellenzéki kerületben maga Nagy László, a vármegye alispánja mérkőzött dr. Szunyogh Mihály fővárosi ügyvéddel, ki függetlenségi programmal volt felléptetve. Azt lehetett gondolni, hogy Nagy László elragadja azt a kerületet az ellenzékétől. Nem történt meg, mert 75 szóval kisebbségben maradt, így Szunyogh Mihály választott meg képviselőnek.

A krassói kerületben gróf Károlyi György szabadelvűnek két függetlenségi ellenjelöltje volt, Miklósi Gyula és Buday József, kik közül az utóbbi visszalépvén a küzdelem gr. Károlyi és Miklósi közt folyt le. A választás másnap reggel ért véget, mikor is gróf Károlyi György több mint 200 szótöbbséggel győzött Miklósi felett.

Az ar. megyesi választókerületben Szentiványi Gyula szabadelvűnek egyetlen ellenjelöltje volt a szocialista Mónus József személyébe. A választás végeredménye az lett, hogy Szentiványi Gyula 1039 szavazattal győzött Mónus 172 szavazata ellen.

Nagykárolyban, gróf Károlyi István függetlenségének Barcs Károly szocialista volt az ellenjelöltje, kit 26 érkörtvélyesi polgáralírással jelöltek ugyan, de ezek az aláírások részben elhaltak nevei, részben hamisítottak voltak, csak 8 volt a valódi aláírás. Barcs 11 óriag egyetlenegy szavazatot sem kapott, s bejelentette a választási elnöknek visszalépését. Így gróf Károlyi István roppant lelkesedés mellett egyhangulag megválasztott képviselőnek lett proklamálva. Hódított kerület.

no meg a butykos egy korú italnak, derekán lógott a szaru a fenkövel. A vállán kasszát és gereblyét vitt. Ment egyenest a falu felé. Nagy porfelleg és füst látszott onnan. Mindjárt a kertek alatt volt a bérlő majorja. Ott csépeltek — már ekkor júliust írta a kalendárium, — a termést. A gőzgép dohogott, a cséplő berregett, köröskörül pedig a napszamosok szorgalmatoskodtak, neha egy-egy kicsi trefát üzve, egy-egy rövid dalosszóba kapva. A cséplő asztalán egyszer derék parasztleány foglalatoskodott az étető mellett. A gépszij ott szaladgál közvetlen közelében.

Odaállt a gép mellé a Nyár, a sok napszamos közé, és azokkal együtt serényen villázta ő is a szalmát, töreket, mit. Azok alig is vették észre őt.

Egyszer csak a buzakazal megbontott tetejéről lehajít az egyik legény egy gyümölcsessel megrakott cseresnyegallyat a gép felé, kiáltva az ott dolgozó leány nevét. A cséplő asztaláról kihajol a megszólitott, utánkap a gallynak, és abban a pillanatban elkapja a nagy hajtószij. A lezuhanó testnek egy vérfagyasztó sikoltását lehetett csak hallani, azután valahogy nehezen megállították a gépet, és ki egyet, ki mást, ami éppen a kezeügyében volt, eldobva odafutottak. — A leányt a gép iszonyuan összetörte, még élt, de mire a hirtelenében befogott igazslokkal előhozták a szomszéd faluból a doktort, akkorra egé-

szen bizonyosan meghalt. Mondta is az orvos, hogy ha abba a minu umba' ott lett volna, azon a szegényen már ugysem tudott volna segíteni semmiféle földi hatalom.

Nyár, amikor a hulla mellett csak kevesen állottak, odament hozzá, és látta, hogy az senki más, mint az a szamosparti szép leány, aki az ő szerelmét nem hallgatta meg. Félrefordult a Nyár, s szeméről egy könyvet törölt le a poros ingujjával.

Azután hivatalos urak jöttek ki a városból, ott sokat tanakodtak, irást is csináltak, s végre negyed napra eltemették a leányt, Nyár is ott volt a temetésen, és úgy alkonyattájt, mikor magára maradt a temetőben, ráborult a friss hantokra és sirt. Könynyeből nefeleges és télizöld nőtt a göröngyök közül a sirhalmon.

A falusiak azt mondják, hogy azon az egy sirhanton azóta buján nő mindenféle azelőtt sose látott szép vadvirág, pedig nem gondolzza senki azt a helyet, mert a leány — Isten nyugosztalja szegényt! — árva volt, a legény meg, aki el akarta venni, egy kis ideig csak buslakodott utána, hanem azért mindjárt ujborra elvette egy másikat, és elment a faluból valahová messze, fel az Avasba, egy köszénbányába munkásnak.

Egyszerre csak, mire a mezőről az életet mind behordták és elcsépeltek, a kender

is már megtüligották, ugy a bencencei érése körül eltűnt a Nyár.

III,

És megjött az Ősz.

Hogy itt van, mindenki láthatta, mert ott mosolygott a fákon a szép piros alma, a nagyszemű duránczai, a negédes ringló, ott viritott a tőkén a zöld levelek árnyában a piros bakator és a többi fajta szőlő. A fecskéfiókák már szorgalmasan gyakorolták magukat a hosszú utra. A nap heve nagyon alászállott, s a virágok közül hovatovább csak egy kettő maradt meg, éllén az őszirózsával.

Búsan hajtotta le fejét a hideg anyaföldre az egyedül maradt őszi rózsza:

— Napsugár, édes napsugár, jöjj, melegíts föl; a te csalóka mosolyodra keltem életre ily későn, ne hagyj itt nyomorúságosan elveszni, hiszen megvesz a hideg, megöl a dermesztő szél, s addig is, míg kinos halálom ideje eljő, napról-napra jobban gyötör a dér fagya... Csak egy mosolyt még, édes napsugár, adj meleget, mert elpusztulok!...

A nap jól hallotta a panaszt, de nem törődött szegény virággal. Már ő maga is fázni kezdett, s dideregve próbálta fel új téli bundáját, miközben a szakállára csapzott lehelete, mint zuzmara hullott alá a fákról.

Az Ősz, mely a vénasszonyoknak nyará-

A szomszéd megyék képviselői: *Ugocsának* mindkét kerülete kormánypárti képviselőt adott. *Nagyszőlősen* Sándor János belügyi államtitkár ellenjelölt hiányában egyhangulag lett megválasztva, *Halmiban* a függetlenségi jelölt *Fried* Lajos visszalépett, így *Fogarassy* Zsigmond szabadelvű szintén egyhangulag választatott meg.

Bereg vármegyében Munkácsen *Nedeczey* János szabadelvű küzdött *Fried* Lajos függetlenségével. *Nedeczeyre* 1437, *Friedre* 921 szavazat esett, így *Nedeczey* 516 szótöbbséggel lett képviselő.

A tiszaháti kerületben *Lónyay* Gíbor szabadelvű és *Uray* Imre függetlenségi mérközték. *Uray* 2032, *Lónyay* 1069 szavazatot kapott, így *Uray* Imre 963 szótöbbséggel választatott meg.

A felvidéki kerületben *Barta* Ödön függetlenségi egyhangulag nyert mandátumot.

A m. kaszonyi kerületben kemény küzdelem után *Lónyay* Géza szabadelvű került ki győztesen.

Ungmegyében *Ungváron* *Kende* Péter szabadelvű és dr. *Moskovitz* Iván kir. aljárásbíró, ez utóbbi dissidens programmal. *Kende* 1418, *Moskovics* 792 szavazatot kapott, így *Kende* Péter 626 szótöbbséggel választatott meg.

A nagykaposi kerületben *Komjáthy* Béla függetlenségi ellen *Thuránszky* Tihamér zemplén-szalóki birtokos lepett fel szintén függetlenségi programmal. Ennek oka az lehet, hogy *Komjáthyt* mindig utkos kormány pártinak tartották. A kerület azonban ő mellette foglalt állást. *Komjáthy* 1139, *Thuránszky* 389 szavazatot kapott, így *Komjáthy* 750 szótöbbséggel választatott meg.

A szobránczi kerületben *Abaffy* Ödön szabadelvű visszalépése folytán gróf *Sztáray* Sandor dissidens egyhangulag választatott meg.

A nagybereznai kerületben ellenjelölt hiányában *Lónyay* Sándor szabadelvű egyhangulag választatott meg.

Máramarosból a szavazatok arányát nem ismerjük. A megyének minden kerülete kor-

mánypárti képviselőt adott. *Szigeten* *Lator* Sándor egyhangulag, *Ökörmezőn* *Balogh* Mihály, *Técsőn* gróf *Keglevich* István, *Sugatagon* *Mihályi* Péter, *Felsővíssón* *Nagy* Ferenc, *Husztion* *Nyegre* László lett megválasztva.

Kitüntetett esperes. Ő felsége a király *Kossey* Elek ardanházi (Bereg m.) gör. kath. esperes lelkésznek buzgó és közhasznú működése elismerésül a koronás aranyéremkeresztet adományozta.

Gyászhir. Részvételt vettük a köv. gyászjelentést: Ugya magunk, valamint az összes rokonság nevében fájdalomtól megtört szívvel tudatjuk, hogy *Gazdag* Jenőné szül. *Csernyestyan* Emma, életének 26. és boldog házasságának 10. évében hosszas szenvedés után és a halotti szentségek ájtatos felvétele után folyó hó 25.-én este 8 és fél órakor az Urban csendesen elhunyt. Hüit tetemei a gör. kath. egyház szertartásai szerint fognak Ungvárt, e hó 27.-én d. u. 3 órakor a Kálváriai sirkertben a boldog feltámadás reményében örök nyugalomra elhelyeztetni. Az engesztelő szent-mise áldozat folyó hó 28-án reggel 7 és fél órakor fog a Mindenhatónak bemutatni. Ungvárt, 1905. január 26 án. Áldás, béke poraira! Ö. v. f. n. *Gazdag* Jenő férje. Özv. *Gazdag* Jánosné szül.: *Daróczy* Julianna mint anyós. *Gazdag* János, Imre, Julianna, Róza gyermekei. *Csernyestyan* Ödön, *Kubanyi* Róza szülők. Özv. *Kubanyi* Károlyné nagyanya, *Csernyestyan* Dezső testvér. *Gazdag* Emma, *Keresztény* Irén, *Keresztény* Olga, sógornői.

Helyettesített főkapitány. Nagybányán *Schönherr* Antal városi főkapitány elhalaloza folytán a rendőrfőkapitányi teendők végzésével vármegyénk főispánja *Sma regla* Mihály rendőrfőkapitányt bízta meg.

Hymen. Szóbel *Dávid* beregszi kir. törvény-zéki jegyző jegyet váltott *Gara* Márton beregszászi államv. suti főnök leányával *Piroska* kisasszonnyal — *Harkó* Cirill munkácsi postatiszt szombaton délután esküdtött örök hűséget a daróczy gör. kath. templomban *Schmotzer* Nándor tisztartó leányának

Gizella kisasszonynak. — *Somogyi* Endre dobóruszkai róm. kath. kántortanító jegyet váltott *Medve* Mariska kisasszonnyal *Palón*.

Pályázat lelkészi állásra. *Lanrenszky* Ferencz őrdarmai plébános elhalalozását folytán az egyházmegyei hatóság a jelzett javadalomra február hó végéig terjedő határidővel pályázatot hirdetett. A kik a javadalmat elnyerni óhajtják, a vallás és közoktatási miniszterhez intézett kérvényeiket ezen határidő alatt az egyházmegyei hatósághoz nyujtsák be. A pályázóknak a tót nyelvet birniok kell.

Gyászhir. Az ecse-di-láp lecsapoló társulat tisztviselőjének *Kiszely* Gézának neje, szül. *Polcz* Juliska mult hó 26-án, életének 43-ik, boldog házasságának 23-ik évében a halotti szentségek ájtatos felvétele után *Nagykárolyban* elhalt. Hüit tetemeit mult hó 28 án délután fél 4 órakor helyezték nagy részvét mellett örök nyugalomra. — Özv. *Briszker* Lajosné, szül. *Berwanger* Francziska életének 60 ik, özvegységének 20 ik évében e halt *Nkárolyban*. — *Kiss* József, gróf *Károlyi* Mihály nyug. uradalmi intézője életének 66 ik, boldog házasságának 35-ik évében *Szaniszlón* elhalt. — *Szlatinay* Lajos beregmegyei iratárnok mult 24-én esteli 9 órakor életének 29 ik, boldog házasságának 4 ik évében elhalt. —

Oltárgyleti hangverseny. A nagykárolyi oltáregyesület szent céljai elérésére e hó 5-én, vagyis a jövő vasárnap este 8 órakor táncmulatsággal egybekötött hangversenyt rendez a polgári kaszinó nagytermében. Az est érdekességét emeli, hogy *Prohászka* Ottokár budapesti egyetemi tanár és kiünő szónok is megígérte közreműködését, *Kaffka* Margit jeles tollu írónőnek „*Magdolna*” című drámai költeménye kerül színpadra, melyet az alkalomra átdolgozott. Városunkból dr. *Kováts* Gyula nőképezdei tanár és *Haller* Jenő kir. kath. főgimn. tanár fognak szerepelni. *Kováts* Gyula szabad előadást tart az éjféli nap országából, melyet vetített ké-

ban is tudott meg egy kicsit mosolyogni, immár mindinkább mogorva, szeszelyes és haragos lett. Ifjúságában oly szép álmokat szőtt, férfikora delen is remélte: hátha vár még reá valami boldogság, és semmi, semmi! Varázsos hatalommal bírta meg csak azt a darabka boldogságot sem ismerhette meg, amiből egy szemernyi a földhöz ragadt szegény parasztnak is van. Nincsen semmije, egyedül áll, magarah gyatva. Elmultak a perczek, az órak, a napok, a vegtelen idő nagy hirtelenséggel elröpült felette, elröpült úgy, hogy semmi edes emléket nem hagyott vissza ő nala. Elmult minden, az ábrándok, a remény, a vagy, . . . nem, a vágyakozás még megvan, de ez annál fájóbb a remények hajótörésével.

És mogorva elkeseredéssel ment tovább az Ősz a maga úján, amelyen virag nem nyílt, madar nem dalolt, mert a kis énekesek elmentek. Csak egy-kei vereb csiripolt az utszéli akaczkokon. Meg azokra is haragudott a Ősz. — „Hess!” — kiáltott reájuk s kampos boujvai nagyott ütött az ágra, mire a szegény verebek ijedten rebentek el onnet. Az éjjelek is oly komorak lettek, a felhőkön ut nem gyuit fel egyetlen csillag sem s csillag nélkül oly sötét az éjszaka. Reggelenként pedig egészségtelen, sűrű köd fedett el mindent. Mintha mindenünnen kihalt volna az élet.

De mégsem. Fent északkeleten, ott, ahol azok a magas kémények látszanak a rengeteg hegyek között, eleven nyüzsgő életet lehet látni, bár inkább a föld alatt. Bányák és kohók vannak ott, melyek ezer meg ezer munkáskezet foglalkoztatnak, s ezer meg ezer embernek adják meg a mindennapi kenyeret. De az a kenyér nagyon koczkaztos. Mert a halál is ott settenkedik mindántalan Neha, amint egy-egy tárna feketéllő szája előtt elhaladnak a munkások, mintha a halál lehelletét éreznék. Ott a föld mélyében, ahová az éltető napfény el nem jut soha, ahol a gyilkos gázok párájában minden rés mögött a halál ólálkodik, aki ott él, szinte úgy érzi, mintha egy nagy koporsóba lenne elevenen eltemetve, várva elmulásának sokáig nem késlekedő pillanatát. —

Abban az avasvidéki bányában egy napon ismét robbanást okoztak a veszedelmes gázok. Nehány szikladarab lezuhant, néhány munkás az aknában halva maradt.

Mikor felhozták a holtakat a napvilágra, ott járt-kelt körülötük az Ősz is. S látta azok között a nyáron a gépnél elpusztult leánynak egykori jegyesét, most már egy másíknak férjét.

Az Ősz a mogorva és ideges Ősz részvétlenül nézte a hullat. Egyáltalán nem érdekelte az egész dolog. Indult a hegyek köze, hogy magára öltse hófehér takaróját.

IV.

És itt áll előttünk a hideg, ám azért mégis kedélyes Tél apó.

Nagy csend üli meg a sima hómezőt köröskörül mindenfelé. A hideg, ritka levegőben messze kihallszik a faluból az esti harangszó, néha egy-egy kutyaugatás nesze, máskor meg a lép felől koronként előhangzó farkasüvöltés.

Ott, annak a szamosmenti kis falunak a mezőségén pedig csak hullott csendesen, zizegve a hó. És ugyan bőven hullott. Holott az a szegény asszony, aki nagy serényen igyekezett a falu felé, nem igen bánta vón, ha már eláll a hóesés. Közel volt rég látott szülőfalujához, csak még a folyón kellett átvergődnie. Megindult hát a sima jégükrön, mar közel is ért a másik parthoz és — egyszerre csak bebukott egy rejtett lékbe. Egy hang sem árulta el.

Reggel, mikor jeget vágni mentek, ott találták meg a holtat a komp sodronykötelét tartó golya lábánál, a léken alul pár száz méterrel. A bányász hazatérő özvegye volt.

Körülállották a jégre kifektetett halottat a szegény parasztnak, hogy kalaplevéve elmondjanak egy Miatyánkot érte. Olyik egy-egy könyvet is kitörölt loppal a szeméből. A naptól barnított, gondoktól barázdák-

pekkal kísér, *Haller Jenő* kiváló zenézzünk egy remek darabot fog harmoniumon előadni. A kibocsátott meghívó következőleg szól: Nagykárolyi Oltáregyesületnek *Meszlényi Gyula* szatmári püspök, v. b. t. t. önmagyméltósága diszvédsége, *Károlyi István* grófné önméltósága fővédsége és *Hugonnai Béláné* s *Károlyi Gyula* grófné védősége alatt 1905. évi február hó 5-én, vasárnap, a Polgári Kaszinó nagytermében rendező, felolvasással és tánczezel egybekötött hangversenyére. — Helyárak: Páholy 20 korona: Oldalszék és körszék (I—III. sor) 4 korona; I. rendű zárt-szék (IV—VI. sor) 3 korona; II. rendű zárt-szék (VII—XII. sor) 2 korona: földszinti állólóhely 1 kor. 20 fillér. — Kezdeté este 8 órakor. — Az est jövedelme az Oltáregyesület szent céljaira szolgál. E nemes cél érdekében szives felülfizetéseket köszönettel fogadunk s azokról hirlapi uton elszámolunk. — Jegyek előre válthatók *Pucser Károly* ur üzletében. — Az elnökség. — Műsor. 1. Megnyitó ének. — Előadja a Dalkör. 2. *Kafka Margit*: *Magdolna* — Előadják *Szűz Mária* — *Balogh Terka*: *Magdolna* — *Papp Béláné*; *Péter apostol* — *Puskás László*; *Jakab apostol* — *N. Szabó Albert dr.*; *János apostol* — *Kurcz Vilma*, 3. Rinek: Flóten — Concert — Harmoniumon előadja: *Haller Jenő*. 4. A legszebb mű — *Prohászka Ottokár dr.* — 5. Dalok. — Éneklő *Filip Margit*. Zongorán kíséri: *Láng Margit*. 6. Zrinyi Ilona nikodémiai lakomája. Melodráma. Irta: *Vér Pál*. Zenéjét szerezte: *Vendéghegyi Géza* — Szaválja: *Ilosvay Margit*. Zongorán kíséri: *Márton Margit*. 7. Az éjfél nap országa. Szabad előadás vetített képekkel. — Tartja: *Kovács Gyula dr.* 8. Záróének. — Előadja: a Dalkör.

Lelkészi vizsgálatok. A szatmári egyházmegyében a lelkészi (synodalis) vizsgálatok május 9. és 10. re, továbbá szept. 19. és 20. ra vannak kitűzve. Akik vizsgálatot óhajtanak tenni, ezen szándékukat a határ idő előtt legalább 8 nappal jelentsék az egyházmegyei hatóságknál. —

Matiné. A Kölcsey-kör vasárnap dél előtt matiné rendezett a városháza nagytermében, melyen igen szép számmal jelentek meg városunk előkelő köreiből s teljes lelki gyönyörrel hallgatták a szereplők előadásait. *Révész Ilonka*, színházunk primadonnája ked-

ba szántott arcokon, a semmit-mondó szürke szemekben ugyanaz a szomorúság ült; talán kiki a saját otthonhagyott övéire gondolt, a kiknek élete éppugy az Isten kezében van. És a daróc subák alatt megmozdult a szív, és a jégvágó csákányok nyelére támaszkodva lehorgasztott fővel ott állottak ők és imádkoztak, ámbátor a szájok sem mozgott és csak egy kis nesz sem vala hallható.

Tél apó odajöven, látta a szomorú esetet, látta a halottat s az akörül imádkozó szegény embereket s elszomorodott ő is és könyezett szintén. Könyeit felkapta a kósza szél s mint könnyű fehér pihéket szórta el; a körülálló földetlen férfi-fejekre, s szemföldül a halottra.

És kisütött a nap, a kiengesztelődés mindent megaranyozó sugaraival vonva be havat, jeget, halottat, élőket, mindent. . . .

És biztatva azzal a reménnyel, azzal a hittel, hogy van ujjászületés, hogy lesz újra kikelet, hogy újra megcsendül az Isten szabad ege alatt a pacsirtaszó majd egy szép tavaszi reggelen. . . .

ves énekével uralkodott az emelkedett hangulat felett, *Komáromy Zoltán dr.* ügyes szavaiata és *Hantz Jenő dr.* érdekes felolvasása töltötték még ki az élvezetes program számokat, melyeknek mindegyike nagy hatást ért el.

Halálozás. *Zollner Veronika* fogadalmas nővér, a helybeli irgalmas nővérek anyaházának tagja tegnap reggel fél 4 órakor, életének 42-ik fogadalmának 21-ik évében elhalt. Temetése ma délután 3 és fél órakor lesz.

A kath. kaszinó február hó 5-én, vasárnap d. u. 6 órakor a Cselli-egylet nagytermében estélyt tart, a melyen *Fölkel Béla* tanár felolvas, *Fogarassy Juliska* kisasszony zongorán játszik, *Papp Mariska*. *Komka Erzsike* kisasszonyok, *Csomay Győző* s *Haller Ferencz* urak vig jelenetet adnak elő. Az estére meghívókat rem küld szét az elnökség, hanem hirlapi uton hívja meg a tagokat és az érdeklődő közönséget. Belépti díj személyenkint 40 fillér, családjegy 1 korona. Műsor után a kaszinó helyiségeiben társas szórakozás lesz.

A tűzoltóbál. Vasárnap este rendezi a tűzoltóegyesület szokásos álarozsbálját, mely rendszerint nagy-zámú közönséget szokott összehozni a Vigadó termében, hol aztán feszitelen jókedv üti fel tanyait. A rendezőség most is gondoskodott, hogy az estély minél kellemesebbé tétessék a jelenlévőknek. A derék egyesület mulatságát ajánljuk a közönség figyelmébe.

A nyomdászok bálja. A helybeli nyomdászok e hó 19-én rendezik farsangi báljokat, melyet műkedvelői előadás fog megelőzni. Szinre kerül a Gyimesi vadvirág ez. népszínmű melyet a műkedvelőkből álló szereplők nagy szorgalommal tanulnak be. A szereplők a köv. egyénékből állanak: *Tóth Jenő*, *Nagy Juliska*, *Klein József*, *Kerti Ilonka*, *Kolozsvári Emika*, *Árva Ferencz*, *Török Sándor*, *Sury Kornélia*, *Nagy Miklós*, *Szabó Ernő*, *Mladencsik I. Veszprémi Lajos*, *Nagy József*, *Pongrácz Eszter*, *Mónus Sándor*, *Mészáros Imre*, *Almássy Antal*, *Bartha Piroska*, *Karikás Erzsike*, *Mladencsik Z.*, *Karikás Lőrincz*, *Dhrevstein M.* *Kocsis György*, *Rendzö Klein Farkas*.

A népkönyha jötevői! Ujabbán adakoztak *Fekete Antal* 3 kor., választás alkalmából fogadás *K. Gal Jenő*, *Steinberger Elemér* 2-2 K. *Kálmán Sándorné* 1 K. *Fried Dez-őné* 1 füzék lekvárt, *Scheiber Ferenczné* urnő és *Czinner Bella* urleány 118 K. gyűjtöttek. *Scheiber Ferenczné*, *Blum Gizella* 6-6 K. *Epstein Józsefné*, *Dr. Weisz Károly*, *Hartman* és *Kellner* (Budapest) *Emerich Tivadarné*, *Emerich Béla* 5-5 K. *Rosenfeld Miksáné*, *Dr. Muhi Zsigmond* 4-4 K. özv *Lindenfeldné* 3 K. *Blum László* 4 K. *Battelheim Adolfné* 3 K. *Antal Dáni* elné, *Dr. Antal Sándorné*, *Vallon Lajosné*, *Stark Mór*, *Szudek S. Apjok Józsefné*, *Szöke Ödön*, *Deusch Mórné*, *Serling Antalné*, *Kaufmann O-zkár*, *Dr. Havas Miklós*, *Ládai József*, *Horváth Mórné*, *Dr. Vajay Imréné*, *Dr. Vallonné*, *Dr. Schöber Emilné*, *Czinner Mórné*, *Dr. Hadadi*, *Kóvi Gyula*, *Fekete Teréz*, *Rizszberné*, *Adlerstein*, *id. Vajaji Károlyné*, *Vertheimer*, *Grosz Jakabné*, *Bunkó Vinczéné*, *N. N.*, *Schöner Ernőné*, *Kinál Géza* *Békassy Sándorné*, *Fleisman Antal*, *Frieder*, *N. N. Beer Mórné*, 25 kg. liszt rizskása, *Ullman* testvérek, *Freund Ignácz*, *Rosenfeld Sándorné* rizskását.

Orvosi körökben már rég ismert tény hogy a **Ferencz József keserűviz** valamennyi hasonló vizet, tartós hashajtó hatása és **Fogfájást és szájbüzt azonnal megszüntet** a „Plombsz“ amerikai önplombázó szer. Bővebbet a lapunk mai számában közzétett hirdetésben.

Színház.

Kedden, 24-én *Obernyk* híres tragédiáját, *Brankovics Györgyöt* játszották. A cím szerepet *Peterdi* adta s ezen alakítása méltó tarse többi már ismert művészi alakításának; művésze fényes diadalt vívott ki szerepe ábrázolásának számos nehézsége fölött. *Krasznay*, mint *Amurat szultán* kissé szintelenül játszott; ellenben igen jól alakítottak *Pataki R. (Mara)* *Kendi B. (István)* és *Szöke (Gerő)*.

Szerdán, 25-én *Strauss operettje* a „Börögér“ került színre. A női főszerepet *Hugonnai Irén* játszotta, a ki énekszámainak kitűnő előadásáért elismerést érdemel. *Révész Ilonka*, a ki a szobaleány szerepét töltötte be, az arany középuton mozgott. Alakításáért sem különösebb megrovás, sem nagy dicséret nem illeti meg; ugyanezt mondhatjuk *Köszeghy Arankáról*, az *Orlovszki herceg személyesítőjéről*. *Tisztay Esensntein* szerepében pompásan alakított; a *Szentes fogházigazgatója* szintén kitűnő kabinetalakítás. *Baynak* kellemes baritonjában mindig örömmel gyönyörködünk. A többi szereplőről legjobb hallgatni.

Csütörtökön másodsor adták *Szatmáron* a „Takarodót“, mivel mindenki a választásokkal volt elfoglalva természetesen üresház előtt. *Peterdi* és *Kendi Boriska* ezuttal kitűnően játszottak.

IRODALOM.

A nagyapó zenélő órája. Most jelent meg a karacsonyi piacon *Major J. Gyula* nak kilencz gyermek zongora-darabja. A nagyapó zenélő órája cím alatt. Minden egyes darab jellegzetes kis genre-kép, mely a gyermekek kedélyvilágának teljesen megfelel és mely technikailag nem haladja túl képességekét. *Dallamos*, hálás darabok, melyek előadásokra alkalmasak. Az egész ciklus 6 koronáért, az egyes számok 1 koronáért kaphatók az összes könyv- és zeneműkereskedésekben és budapesti dohánytözsdekben. —

Uj művek. Két érdekes könyv jelent meg *Molnár József* kunszentmiklósi kántor, főtanító szerkesztése alatt. Az egyik „*Orgona Hangok*“ 1024 lapon 900 éneket és sok szép imát tartalmaz. Ez a mű legteljesebb ima-, énekkönyv mely a róm. kath. nép kezén forog. A másik: „*Égi orgonavirágok*“ 542 éneket és szintén szépimákat tartalmaz. Mindkét munka úgy tartalom, mint külső esinosság tekintetében nagyon megállja a helyét. Többféle díszes kötésben, arany-metszéssel, kapocsossal és különféle keresztrel megrendelhető a szerzőnél *Kunszentmiklóson*. Az árak a kötések szerint váltakoznak a nagyobb kiadású 3 kor. 50 filléren, a kisebb 2 kor. 40 filléren kezdődik. A már is szépen elterjedt művek nagyon ajánlhatók a róm. kath. nép figyelmébe.

Nyomatott a „Pázmány-sajtó“ könyvnyomdában.

Nyiltter.

MATTONI FÉLE
BUDAI
KESERŰVIZ
legjobb hajtoszer.
Kapható minden gyógyszerárban és fűszerkereskedésben.

Szolid munka! ————— Pontos kiszolgálás!

VALEK JÁNOS
 czipész üzlete **SZATMÁR**
 (Bölönyi-ház) **Széchenyi-u. 7.**
 a püspöki palotával szemben.

Ajánlkozik mérsékelt
 árak mellett tartós és
 csinos

férfi, női és gyermek lábbelik,
 valamint tisztí és lovagló csiz-
 mák elkészítésére.

Iskolás gyermekek részére erős
 készítményű lábbelik készülnek.

Hibás lábakra különös gond fordítatik.

Állandó raktár a lefinomabb
 bőrökből, czipőfűzőkből és
 kenőcsökből.

Munkáim tartósságáról üzletem
 jóhírneve tanuskodik! 60-26-5

„Szatmári bank” részvénytársaság

Szatmáron Deák-tér 29. sz.

A legkedvezőbb feltételek
 mellett nyújt törlesztéses jel-
 zálog kölcsönöket földbirtokra
 házakra 10-től 65 évig ter-
 jedő időre

4%-os záloglevél alapon.

A kölcsönök árfolyam
 különbözet levonása nélkül
 készpénzben is folyósíthatnak

Tudakozódásokra nyom-
 ban kimerítő választ adunk

Szatmári bank r. t.

59-13-5

== Eladó szikvizgyár ==
 Nagymajtényban.

Egy teljes berendezésű üzemben levő

== szikvizgyár ==

jutányos áron

eladó.

Értekezhetni: Kerner György tu-
 lajdonossal Nagymajtényban.

Rövidhalotti beszédek

második kiadása.

— Idegen kúfók után átdolgozta —
 a szatmári egyházmegye két áldozópapja.

Kapható:

A „Pázmány-sajtóban”.

Szatmár, Iskola-köz 3.

Ára 1 korona 50 fillér.

Árjegyzék.

BÖLÖNYI LÁSZLÓ

MÉSZÁROS és HENTES, FRISS és FÜSTÖLT HUSNEMŰEK ÜZLETÉBŐL.
 Szatmár, Széchenyi-utca sarkán.

Helybéli
 megrendelések
 hazaszállítva.

Az árak változás esetén kötelezettség nélkül készpénz, vagy utánvétellel értendők.

5 kilós postarendelmény pontosan eszközöltetik.

Friss husok		Füstölt áruk.	
	frt. kr.		frt. kr.
1 ko. l. Marha hus	52	1 ko. debreczeni páros	90
„ „ Sertés	60	„ „ Lengyel kolbász	80
„ „ Borjú	60	„ „ Sonka kolbász	80
„ „ Bárány	—	„ „ krakói	80
„ „ Juh	—	„ „ Krinolin	80
„ „ Friss háj olvasztani	68	„ „ Parizer	80
„ „ „ szalona	66	„ „ Máj sajt	80
„ „ „ bőr nélküli	68	„ „ Disznófej sajt	74
„ „ Friss kolbász bors	100	100 pár Virsli tormás	5
„ „ fok. czitr.	70	100 pár frankfurti	8
„ „ Friss zsir	80	100 drb. Salvaladé	5
Kolbász áruk.			
1 ko. Szalámi	2	Füstölt áruk.	
„ „ füst. magyar kolt.	90	1 ko. Sonka pácizolt	1

	frt. kr.
1 ko. Sonka csont nélkül	110
„ „ „ kifőve	2
„ „ Császár hus bőrrel	80
„ „ Karaj bőr nélkül	80
„ „ Lapoczká és oldal	72
1 ko. Pácizolt nyelv	1
1 drb. Sertés nyelv	21
1 ko. Tepertő	6
Szalonák.	
100 ko. Fehér szalona	70
1 ko. Paprikás stráf	90
„ „ Kolozsvári szelot	90
„ „ Füstölt szalona	80

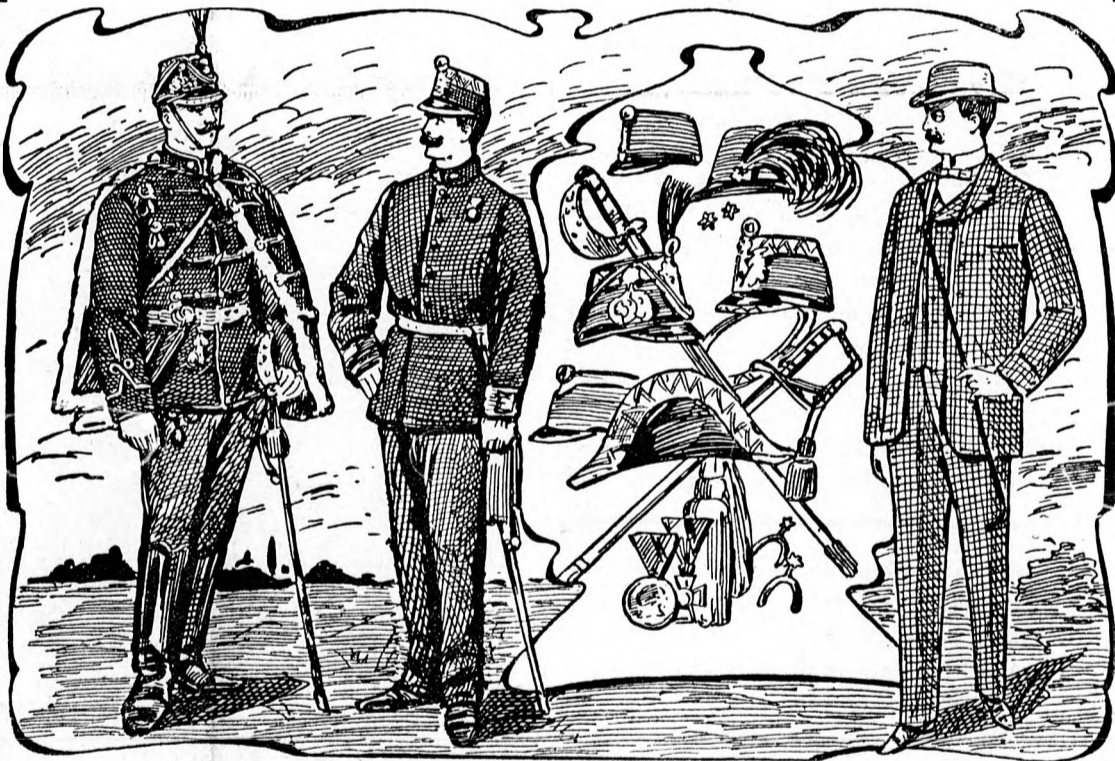
Tisztelettel

BÖLÖNYI LÁSZLÓ.

INGLIK JÓZSEF

polgári-, papi- és egyenruha-üzlete

Szatmáron, Deák-tér, (Városház-épület).

Több egyenruházati intézet szerződött szállítója.

Készít mindennemű *polgári öltönyöket, papi reverendá-
 kat*; mindennemű öltöny készítésnél a fősulyt az *elegáns szabás
 és finom kivételre* fektetem, a mellett teljes kezességet vállalok
 szállítmányaim valódi színe és tartósságáért.

Állandó nagy raktár honi és angol gyártmányú szövetekben. Első-
 rangu egyenruházati és hadi felszerelési intézet. Üzletem *nagy for-
 galma* által áruimat *olcsóbb ár mellett szállíthatom*, min-
 bármely más cég.

Átalakítások gyorsan és olcsón eszközölteknék.

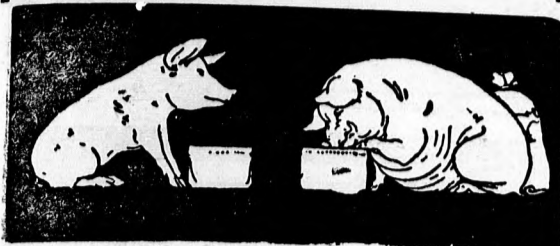
Kérem ennél fogva engem becses megrendeléseivel megtisztelni biz-
 tosítom, hogy a legcsekélyebb megrendelésnél is a legnagyobb meg-
 elégedésére fogok szolgálni.

Maradtam kiváló tisztelettel:

INGLIK JÓZSEF,
 szabó mester.

5-26-26

Gazdák figyelmébe!

Manhattan nélkül Manhattan porral

A ki sertéseit gyorsabban akarja felhizlaltatni, aki teheneitől és kecskéitől több és jobb minőségű tejet akar, aki erős igavonó barmokat és tüzes lovakat akar, egyszóval ki jövedelmezőbb állattenyésztést akar, az használjon

MANHATTAN

Ápp ort. Használatának költsége igen csekély és dusan megterül. 100 klg. 50 kor. 50 t. kor. **Egy 5 kilós próbaküldeményt 5 kor.-ért küldünk postán és bérmentve utánvétellel, hogy a legkisebb gazda is meggyőződhessen a Manhattan por bámulatos hatásáról** központi főraktár:

„Manhattan Electrophor Vállalat”
Budapest, VIII, Aggteleki-utca 15.

Köhögés,

szamárhurut, rekedtség, elnyálkásodás, influenza, csuklás stb. ellen legjobb és minden versenyt kizár a

Tamásy József-féle

NÖVÉNY-CUKORKA,

mely kapható Unger Ulmann Sándor, Borsin József urak és az Irgalmasok gyógyszerárában, Mertiz István, Szücs József, Roóz Mihály, Molnár Mihály urak fűszerüzletében valamint minden nagyobb fűszerüzletben.

Egy doboz ára 40 fillér.

Ugyszintén nálam kapható az általam készített (Tamásy József-féle) **Mell-szörp.** Egy nagy üveg 2 kor. 40 fill., kis üveg 1 kor. 20 fillér. Utasítás: naponta 3 szor egy kávéskanállal bevehető.

PLOMBUS Co. New-York 104 E 106 Str.

PLOMBUS!

250000 hálalrat egy év alatt!

Nincs többé fogfájás!
odvas fog!
büzösszáj

Fenti betegségek előidézői kétségtelenül az odvas fogak. Ezen remek amerikai szer, ezen kínos és kellemetlen szenvedéseket

azonnal megszünteti:

„Plombus“-szal mindenki maga

plombirozhatja

fájdalom nélkül és hihetetlen egyszerű módon

odvas fogait:

„Plombus ne hiányzik egy háznál sem, az egyszerű csekély kiadás százszoros kamatja: a nyugalom. A fogfájdalmakat szenvedőket tehát saját érdekében felhívjuk, hogy rendeljék meg ezen valóban remek háziszert, mely az amerikai élelmesség netovábbja!

Ára egy adagnak, mely 5-6 odvas fogakra elegendő használati utasítással 2 korona. 2 kor. 10 fill. előzetes beküldése után bérmentve bárhová. Megrendelhető egyedül a Magyarországi képviseltől, melynek czíme:

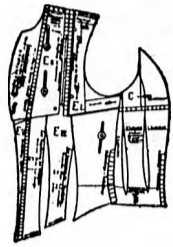
„Plombus“ szétküldés, Pásztó, Heves. m.

66-15-7

A hölgyvilág részére!

Minden t. hölgy saját maga minden divat szerint, fáradság nélkül készítheti ruháját a **GUSCHELBAUER ANTAL féle**

Szabályozható Női Derék Szabászati Készülék

Gyári jegy

segélyével, *anélkül*, hogy a *szabászati rajzot megtanulta volna*. Eme készülék minden testalkat részére szabályozható. — *Akadémián vizsgáztam. Számos elismerő levelet kaptam minden országból.* Minden államban törvényileg védve és *szabadalmazva*.

Egy készülék ára 3 korona utánvét mellett

Guschelbauer Antal Sopron.

Magyarázatok ingyen lesznek küldve.

23-54-38

Képviselek minden helyiségben kerestetnek.

MÜHLE VILMOS

csász. és kir. udvari szállító
TEMESVÁRON.

Mag-, növény-, rózsa-, fák- stb. nagytenyészet.

(Tenyészetület: 62 hold = 37 hektár.)

Magvakból és virághagymákból a legjobbat.

A legnemesebb gyümölcs-, disz- és sorfákat.

A legszebb fenyőféléket és cserjéket.

Képletekkel bőven ellátott leiró katalogusok ingyen.

Postaszállitmányok magvakkal 5 kor. felül bérmentve.

Minden egyes szállitmányhoz „Mühle tanácsadója a kertművelésben”, a legjobb kertészeti kézikönyv ingyen mellékelteik.

98-5-1

Ruházati műterem a főtiszt. papság részére

a „vörös kereszt“-hez.

Kitüntetve:

Bécs, Páris, London, Madrid, brüssel, Bo logne, Tunis, St.-Gilet stb.

SKARDA VILMOS

IV. Wallergasse I. Bécs. IV Favoritenstrasse 28.

Aján

papi-, rend- és világi

RUHÁKAT;

havelokokat.

Biretumok, kollárék,

chemisettek, házi- és utisapkák, kapuciumok, cingulusok nagy választékban. Valamennyi készítmény a legjobb anyagból tartós és diszes kivitelben **Szövetek méter száma** is eladatnak.

2-52-52

EGYHÁZI SZEREK

végleges megrendelés után a lesón szállittatnak
Arjegyzékek és szövetminták ingyen és bérmentve.

Az alábbi **elsőrangú** cégeket
a bevásárlásoknál és megrendeléseknél mélyen tisztelt olvasóinknak
különös figyelmébe ajánljuk.

KLEIN ÉS TÁRSA férfi szabó cég
kirakataiban

levő összes gyapju szövetek bármelyikéből **mérték szerint**
egy öltöny ruha 21 frt 50 krért.

Alapított 1890-ben.

Néhma Ferencz

órás és ékszerész tüzlete

Szatmár,

Deák-tér, Br. Vécsey-ház.

Ajánlja pontosan szabályozott schweicz és magyar gyártmányú arany, ezüst, nikel, fali zseb, inga és ébresztő óráit 5 évi jótállással.

Nagy választék arany és ezüst lánczok, gyűrűk, fülbevalók s mindennemű ékszerekben. idéki megrendelések pontosan teljesítettek, bármely bel- s külföldi árjegyzék szerint is.

Óra javításokért 2 évi jótállás. Kötételek, fonográfok, ékszerek javítása. — Tört aranyat és ezüstöt napi árban veszek vagy cserélek.

Kolb Mór

hatóságilag engedélyezett
ügynökségi irodája

Szatmáron, Kossuth Lajos-utca.

Aki házat, birtokot eladni
vagy venni akar, az forduljon
hozzám saját érdekében teljes
bizalommal.

Értékpapírok vétele és eladása!

NÉVJEGYEK,

üdvözlőkártyák, meghívók,

s bármely a könyvnyomdai szakba vágó
munkák beszerzésére legalkalmasabb

a „**PÁZMÁNY-SAJTÓ**“

Iskola-köz 3. — **SZATMÁR.** — Iskolaköz 3.

Mazurek Pál

könyvkötő és díszmű-készítő SZATMÁRON.
Templom-köz.

Elvállal mindennemű könyv-
kötészeti munkák és díszmű
cikkek gyors és pontos el-
készítését, a legjutányosabb
árak mellett.

Babák és gyermek-kocsik.

Szatmári bazár.

Blatniczky István, Kazinczy-utca 10., a
k kath. gimn. mellett.

Cserépkályhák, tüzhelyek, fürdőkádák és kandalók.

UJ! — John-féle **mosógép,** telítettségű. — **UJ!**
Szabadalmazva Ausztria és Magyarországon.

Ezen mosógép, valamint a léglősegítő kémény toldók nálam kap-
hatók, utasítási nyomtatvánnyal együtt.

Viszontelárusítók nagybani vételnél kedvezményt kapnak.

További szives pártfogást kér **Blatniczky István.**

Szabadalmazott mosógép és kémény-toldó.

Mindenféle játékok óriási raktára.

3 kerekű triciklik, autómobilok, hintalovak.

és szájviz.

Fogorvosi műtermemet

(Hám-János-utca 1. sz. a színház mellett) újra rendezve,
készítek: egyes fogakat, teljes fogsorokat kaucsuk és arany
foglalyányon.

!!! Kivánatra szájpad nélkül!!!

Porcellán, arany, platin és cement tömést,

arany fogkoronákat.

Foghuzás a legujabban feltalált szerekkel teljesen
fájdalom nélkül.

Rendelek d. e. 8 órától d. u. 5-ig.

Albisi **Bakcsy Domokos,**
orvos-fogorvos.

3-53-52

és szájviz.

Magas fokú denaturált szesz 1 l. 56 fl. Pormentesítő olaj 1 l. 80 fl.

MINDEN OLCSÓBB LETT!

Győry Károly üveg porcellán
kereskedése = **Szatmár, Deák-tér.**

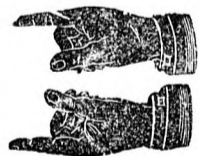
Tulhalmozott raktár, mélyen leszállított árak: étkező, kávé,
teás, fekete kávé, mosdókészletek bámulatos olesó árban.

Üvegkészletek, melyekből több mintak végleg ki lesznek áru-
sítva, az eddigi ár feléért lesznek eladva. Szolingeni ovőszkö-
zők és Berndorfi alpacca, mindenféle konyhai eszközökből állan-
dóan nagy raktárt tartok.

Tisztelettel

Győry Károly.

Csillár petroleum 1 l. 44 fillér. — — — — Piroleum 1 l. 48 fillér.

P É N Z !

4% -os

törlesztéses kölcsönt

nyújtunk 10—65 évre budapesti és külföldi első-
rangú pénztintézetű, az ingatlan 3/4-ed értékéig,
gyorsan utólagos díjazással.

A kölcsönt nem záloglevelekben, hanem készpénzben is folyósítjuk,
melyet a tulajdonos egyszerre vagy részletekben bármikor visszafizethet, de a pénz-
intézet nem mondhat fel. Legjobb alkalom a súlyos váltó, vagy már meglévő
drága törlesztéses kölcsönök átváltoztatására (convertálására).

A kölcsön bekebelezése illetékmentes.

A kölcsöniratok beküldése a tulajdonosra kötelezettséget nem ró, ellenben,
ha az ügyet elvállaljuk, a sikert biztosítjuk. Mielőtt convertál, saját érdeké-
ben tegyen kérdést hozzánk, készséggel adunk felvilágosítást díjmentesen.

Telefon-szám 16.

Válaszbélyeg melléklendő.

Neuschlosz Testvérek

törvényszékieleg bejegyzett cég, bankbizományosok
Szatmár.

40-?-30

A ki igazán finom, kényel-
mes, elegáns és tartós
honi gyártmányú lábbelit akar vá-
sárolni, az bizalommal fordulhat

VUJA JÁNOS

Kivánatra bármilyen kivitelű cipők és csizmák mérték után is készülnek.

-hoz, **SZATMÁR, Deák-tér,** (Keresztes András-féle ház.
aki dusan felszerelt **cipő-raktárában** csakis **valódi**
finom bőrből, a már is világhírű hazai gyárakban cipőket és
csizmákat **nagyon is versenyképes árak mellett** hozza
forgalomba és üzletéből **minden olcsóbb rendű készítményt,**
a szokásos bőr és talp utáztatokat teljesen kiküszö-
bölte, és a kinek áru **csinosság dolgában is párját ritkítja**